

VERSLAG NVFM MEETING DD 20062019: PHARMA FUTURE – WILL YOU (BE) FIT?

Door: **Didier Huisman, Axon Healthcare**

Op 20 juni jongstleden vond in het Anafora Parkrestaurant in Vleuten de 5^e lustrumbijeenkomst van de NVFM plaats met als thema: Pharma Future – will you (be) fit?

De aanwezigen werden welkom geheten door [Erik de Rooij](#) (bestuurslid NVFM) die uitleg gaf over het thema en de invulling van de dag. Erik vervolgde met een dankwoord voor de sponsors en introduceerde de voorzitter van de NVFM, [Naomi Tielen](#). Daarnaast deed Erik een oproep aan de leden om zich vooral aan te melden op de NVFM LinkedIn pagina: [@Dit is NVFM](#).

Naomi opende de dag vervolgens met een welkomstwoord. Hierbij onderstreepte zij dat NVFM inmiddels al 25 jaar bestaat ten behoeve van netwerken, leren en stimuleren van managers werkzaam in de farmaceutische industrie. Daar voegde zij aan toe dat er sinds 1995 veel veranderd is voor farma managers. Met name de vlucht die communicatie en technologie genomen hebben zijn erg snel gegaan. Daarnaast veranderd ook de financiering van de zorg en is het spannend wat de toekomst zal brengen.

De NVFM wil ook in de toekomst een rol blijven spelen als beroepsvereniging. De ambitie hierbij is: 'Lid zijn van de NVFM is essentieel voor een succesvolle carrière in de farmaceutische industrie'. Er werd een samenvatting gegeven van de taken die de NVFM hiervoor op zich wil nemen. Geen invulling zonder actieve leden. Er werd dus een oproep gedaan aan alle leden om zo mogelijk een actieve rol te spelen. Functies die ingevuld dienen te worden zijn: bestuurslid, commissielid, adviesraad en coach/mentor. Naomi doet een oproep aan alle leden om bij interesse in contact te treden met het bestuur.

Aansluitend werd het thema van deze lustrumbijeenkomst toegelicht. Om klaar te zijn voor de toekomst is de NVFM gestart met de samenwerking met het bureau [Weekend Creative Agency](#) om het logo een meer moderne uitstraling te geven. Vervolgd werd met een toelichting op enkele wijzigingen die de NVFM aangebracht heeft om een zogenaamde 'Identity Upgrade' te bewerkstelligen. Enkele wijzigingen aan de huisstijl werden toegelicht door het bureau.

Dan is het tijd om het sprekersprogramma te starten. Erik introduceert [Annemiek Verkamman](#), voorzitter van HollandBIO.

Challenge the status quo, door Annemiek Verkamman - HollandBIO

Annemiek start met een algemene introductie van HollandBIO. Zij licht toe dat biotech als sector steeds meer volwassen wordt en daarmee dichterbij de farmaceutische sector aan komt te liggen. Zowel farma als biotech spelen een belangrijke rol bij het bieden van oplossingen voor grote uitdaging in de wereld, ook op medisch vlak. Meer concreet: biotech speelt een rol bij 11 van de 17 zogenaamde SDG's ([Sustainable Development Goals](#)).

Annemiek vervolgd met de uitleg dat de biofarmacie haar intrede deed met het op de markt brengen van de eerste insuline die via een biologisch proces geproduceerd was en niet afkomstig van dieren. Inmiddels zijn er jaren later grote ontwikkelingen geweest en heeft gentherapie/celtherapie haar intrede gedaan. Hierbij wordt gesproken over revoluties in de biotech. Maar hoe kan het dan dat de farmaceutische industrie zo'n slecht imago heeft? Er komen enkele reacties uit het publiek over oorzaak en gevolg van de imago problematiek. De vraag wordt gesteld: How to act in a hostile world? Het antwoord is volgens HollandBIO gelegen in 'de juiste dingen doen' en de wil tot 'samenwerken' met stakeholders. De focus van HollandBIO is hierbij op: 'supporting the frontrunners'. Challenge the status quo rather than defending it. Holland BIO geeft vorm aan dit beleid aan de hand van een [4-tal programma's](#):

1. IJzersterk innovatieklimaat
2. Technologie voor een betere toekomst
3. Sneller & beter van lab naar patiënt
4. Voorkomen is beter dan genezen

Annemiek benadrukt het belang van de samenwerking met de NVFM ten einde haar doelstelling te behalen. Na enkele reacties vanuit het publiek bedankt Erik Annemiek voor haar bijdrage en introduceert de volgende gast.

De volgende gastspreker die geïntroduceerd wordt is [prof. Anke-Hilse Maitland](#), Professor Precision Medicine in Respiratory Disease in AMC Amsterdam.

Future of precision medicine & personalized health: bye bye big research (prof Anke-Hilse Maitland)

Anke-Hilse start haar presentatie met het aangeven van het belang van het vinden van goede biomarkers voor een optimale diagnose en behandeling. Geneesmiddelen werken verschillend (of niet) bij verschillende patiënten. Ze benoemt vervolgens de 4 P's van personalise medicine:

1. Predictive: of risk, treatment response or outcome
2. Personalized: genetic and biological makeup of the person and disease
3. Preventive: early intervention to prevent disease
4. Participatory: involvement of the patient, community and care team in prevention and treatment decisions.

Anke-Hilse licht deze beweging toe aan de hand van een voorbeeld uit de praktijk. Dit voorbeeld heeft betrekking op de behandeling van Astma en/of COPD. Ondanks behandelingen die op dit moment ingezet worden hebben veel patiënten nog veel klachten. Het onderzoeken van bijvoorbeeld het genotype van de patiënt zou hierbij van grote waarde kunnen zijn, maar ook andere biomarkers zoals vluchtige organische componenten in uitgedemde lucht, het microbiom, transcriptome en epigenetica worden steeds belangrijker. Het genotype, maar ook bijvoorbeeld het uitgedemde luchtprofiel kan een voorspelling geven over de behandeling die het beste aan zal slaan bij een individuele patiënt. Dit soort ontwikkelingen kunnen uiteindelijk ertoe bijdragen dat er niet zozeer

onderscheid wordt gemaakt tussen Astma en/of COPD patiënten maar meer op basis van de hetgeen er 'daadwerkelijk' aan de hand is met een patiënt. Dergelijke ontwikkelingen hebben niet alleen voordelen voor de patiënt maar bieden ook potentieel voor kostenbesparingen. Patiënten kunnen immers uitgesloten worden voor bepaalde behandelingen op basis van hun genotype. Volgens de spreker zal de ontwikkeling op basis van biomarkers steeds verder uitbreiden. De kosten die gemoeid zijn met het in kaart brengen van een het -omics profiel zijn tegenwoordig steeds lager en aantal biomarkers neemt toe. Uiteindelijk zal deze ontwikkeling er toe leiden dat een behandeling op maat voor elke patiënt mogelijk wordt.

Erik kondigt aan dat de netwerkpauze zal starten vergezeld van een verzoek om als netwerkopdracht groepsgewijs antwoorden te formuleren op een tweetal vragen. Deze opdracht wordt na afloop van de pauze kort teruggekoppeld waarna de volgende spreker aangekondigd wordt.

Pauze opdracht:

Besprek met je team de volgende 2 vragen:

1. Hoe ziet de toekomst van farma eruit vanuit innovatie perspectief als de huidige trend volhoudt en alle kleine innovatieve med/bio bedrijven worden opgeslokt door Big Pharma?
2. Welke persoonlijke skills heb je over 5-10 jaar nodig die je nu (nog) niet hebt om je huidige (meeveranderende) functie nog goed uit te kunnen oefenen?

Future finance of health - een vooruitblik, door Jan Willem Spijkman – ING

[Jan Willem Spijkman](#) is Sector Banker Public & Gezondheidszorg bij ING. Deze spreker geeft een toekomstblik op de curatieve zorg in Nederland. Hierbij geeft hij aan dat er een aantal trends plaatsvinden in de Nederlandse ziekenhuissector. Zo zal er door technologische innovaties en digitale oplossingen meer zorg gaan plaatsvinden buiten de muren van het ziekenhuis. Voor een ziekenhuis betekent dat kleinere poliklinieken en ook een kleiner beddenhuis, aangezien er meer monitoring en verpleging bij de patiënt thuis zal gaan plaatsvinden. In grote lijnen vat Jan Willem de trends als volgt samen:

1. Netwerkzorg
2. Technologische innovaties, Care@Home met IOT medical devices
3. Digitale transformatie

Deze trends gaan ook gepaard met een veranderende financieringsmarkt voor de zorg. Met deze verandering treden er tegenwoordig ook nieuwe partijen toe tot deze financieringsmarkt zoals bijvoorbeeld overheidsbanken zoals de Europese Investeringsbank. Ziekenhuizen vragen steeds vaker een externe rating aan, waardoor zij interessant worden voor institutionele beleggers. Gezien de ontwikkelingen en trends op het gebied van

digitalisering treden ook grote 'tech' ondernemingen zoals Apple, Google en Amazon toe tot de zorgmarkt. De partij met het beste digitale medische platform is de winnaar.

Al met al zal door maatschappelijke trends (vergrijzing en toename technologie) veel geïnvesteerd moeten worden in de zorg. Zeker is dat een groot deel van deze investeringen gedaan zal worden in ICT en digitalisering en minder in vastgoed.

Presentatie IPSOS onderzoek farma toekomst, door Marcel van Trier - IPSOS

[Marcel van Trier](#) is Senior Industry Consultant Health at Ipsos Nederland. IPSOS heeft onlangs een onderzoek verricht naar trends die plaatsvinden in de Nederlandse gezondheidszorg. Volgens dit onderzoek zijn er in grote lijnen een aantal zogenaamde 'gamechangers' te benoemen die het zorglandschap deels gaan bepalen:

1. Quantified self (b.v. wearables)
2. Artificial Intelligence
3. Digital Platforms
4. Individual Profiling (b.v. genetica)

Naast deze ontwikkelingen zal de Nederlandse zorg mede bepaald worden door hoge investeringen als gevolg van vergrijzing (grotere groep ouderen die steeds ouder worden) alsmede technologisch ontwikkelingen (met name binnen de oncologie).

Ook gedrag van mensen veranderd. We worden geconfronteerd met steeds meer data, informatiekanaalen en onze aandacht boog wordt korter. Het vergt nieuwe innovatieve manieren om de aandacht van het publiek te krijgen.

NVFM lustrum member survey (Tina)

n: 161/70(netto)

Laatste gastspreker van de dag is Heiske Nonnekes.

Tomorrow's health - how to (be) fit for the future, door Heiske Nonnekes -Tomorrow's Leadership

[Heiske Nonnekes](#) noemt zichzelf Organizational Futurist en is werkzaam voor de onderneming [Tomorrow's Leadership](#). Heiske start met het haar droom voor de toekomst: 'Een gelukkig en gezond leven op aarde voor de kinderen van onze kinderen.' En vervolgd dat om dit mogelijk te maken de wereld zal moeten veranderen. Tijd voor actie! Zij licht dit toe aan de hand van een aantal erfenissen vanuit de industriële revolutie:

- Uitputting
- Vervuiling
- Succes = Winst
- Focus = Efficiency

Procedures en efficiency is leidend geworden en er wordt voorbij gegaan wordt aan mens en creativiteit. Echter, er is een goede kans dat een groot deel van procedures in de toekomst overgenomen kunnen worden door AI. Om die reden is het zaak dat mensen zich een nieuwe skill sets eigen maken.

De moderne tijd kent volgens Heiske een aantal disrupties als gevolg van de ontwikkelingen op technologisch gebied:

- [‘Sophia the Robot’](#): grens mens en robot vervaagd
- Dood wordt keuze
- Sensorworld en Blockchain
- Space mining (grondstoffen worden schaars)
- Hacken

Naast disruptie zijn er trends door de nieuwe technologie:

- Digitalisatie
- Globalisatie
- Shift in macht
- Customization
- Servitization

Als gevolg van bovenstaande disrupties en ontwikkelingen kenmerkt gezondheidszorg in 21e eeuw zich door:

- Patiënt centraal
- Preventie
- Transparantie
- Integrale samenwerking

Laten we krachten bundelen om droom te realiseren!